

ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΑ

Νέα

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ»

ΓΕΝΑΡΗΣ 2012 - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 46

ΤΙΜΗ 5 Ευρώ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	A PRIORITY
PORT PAVÉ	
ΤΑΧΥΔΕΛΤΙΟ	
ΑΡ. ΔΕΛΤ. 4	
ΕΛΛΑΣ - HELLAS	

Πουλιάκης Ιωάννης
Αγίου Σώστη 15
121 38 Περιστέρι
GREECE

Το χωριό στη νέα εποχή

Η οικονομική κρίση ταλανίζει το σύγχρονο κόσμο. Η Ελλάδα έχει πληγεί ανεπανόρθωτα, καθημερινά προστίθεται κάτι δυσάρεστο στον κατάλογο των ανησυχιών για το μέλλον της. Όλοι πλέον γνωρίζουν πως πανίσχυρα οικονομικά κυκλώματα οδηγούν την ανθρωπότητα στο δρόμο της καταστροφής, η οικονομική δύναμη περνά σε λίγα χέρια αδιαφορώντας για το μέγεθος δυστυχίας των λαών.

Όμως για να μπορέσουν αυτά τ'ανάληπτα κυκλώματα να επικρατήσουν, βρήκανε κατάλληλο έδαφος, τους το πρόσφεραν κοντόφθαλμες κυβερνήσεις κρατών που με αλόγιστους δανεισμούς υποθήκευαν το μέλλον των λαών τους.

Η Ελλάδα δυστυχώς υπήρξε πρωταθλήτρια στη κακοδιαχείριση του κράτους.

Δεκαετίες και δεκαετίες κυριαρχούσε το ρουσφέτι, πολιτικοί επέτρεψαν όταν μοναδικό στόχο έθεταν την επανεκλογή τους, άγνωστη στον ελληνικό χώρο η αξιοκρατία, φοροδιαφυγές ισχυρών, λαδώματα κρατικών λειτουργών, ήταν καθόλου κατακριτέα γεγονότα, ποιοι ασχολούντο με την ενημέρωση του κόσμου για να τον κατευθύνουν σε βιώσιμες εργασίες; Ουδείς, είχαν οδηγήσει τους νέους να βλέπουν ως την ιδανική εξασφάλιση την ένταξη τους στο Δημόσιο, για αρκετά χρόνια οι αμοιβές στο δημόσιο τομέα και στις ΔΕΚΟ ήταν υψηλότερες από εργασίες στον ιδιωτικό τομέα για περισσότερα απαιτούμενα προσόντα και μεγαλύτερη ημερήσια απασχόληση, παράλληλα ο κόσμος του δημοσίου τομέα είχε πολλές εύκολες άδειες, ψευτικές ασθένειες και κάποιοι αθέμιτα οικονομικά κέρδη.

Μπορεί ο κατάλογος των κακοδιαχειρίσεων να γεμίσει σελίδες, είναι άσκοπο ν'αναφερθούν τα τραγικά λάθη, είναι πλέον γνωστά σε όλους, αυτά αποδυνάμωσαν τη χώρα μας και την έφεραν στο γκρεμό.

Σήμερα αυτό που όλους απασχολεί είναι το πως θα αντιμετωπίσουμε το αβέβαιο μέλλον.

Το χωριό μας τα τελευταία χρόνια συρρικνώνεται διαρκώς, μόνο δυο ταβέρνες ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στο χωριό, η κτηνοτροφία έχει πολύ μικρό διάστημα παρουσίας με ανύπαρκτες σχεδόν εγκαταστάσεις, οι γεωργικές ασχολίες περιορίστηκαν στο ελάχιστο, γίνονται μόνο από ρομαντισμό κάποιων πατριωτών.

Όμως οι δυνατότητες του χωριού μας για οικονομικές δραστηριότητες είναι πολλές.

Τα πλεονεκτήματα των περιοχών του κάμπου ήταν παραγωγή κτηνικών, πορτοκαλιών, λαδιού, σήμερα αυτά τα προϊόντα δεν παρέχουν οικονομικά οφέλη.

Πρέπει ν'αναζητηθούν άλλες ασχολίες που δεν προϋποθέτουν μόνο περιοχές του κάμπου.

Παρατηρούμε κάποιες ορεινές περιοχές της Ελλάδας, βλέπουμε νέους ανθρώπους να δημιουργούν κτηνοτροφικές -κτηνοτροφικές μονάδες, επιχειρήσεις με παραδοσιακά προϊόντα (τυριά-παξιμάδια-μαρμελάδες-κρασιά-χυλοπίτες-τραχανάδες), αγροτικές καλλιέργειες για φακές-φάβα ακόμα για αγριόχορτα, βρουβιά, ρίγανη, χαμομήλι.

Η μελισσοκομία με τα σημερινά μέσα, για αυτούς που έχουν ζήλο, όπως θα λέγανε οι παλαιότεροι μας, είναι αποδοτική.

Δημιουργία ξενώνων, αλόγα ή γαϊδουράκια για διαδρομές βρίσκουν μεγάλη απήχηση.

Συντήρηση νερόμυλων, αλωνιών, μαντριών, καλυβιών θα προσελκύσουν πολλούς επισκέπτες.

Η διέξοδος της μετανάστευσης σήμερα έχει σχεδόν εκλείψει, οι ευκαιρίες στις πόλεις είναι ελάχιστες, μη διστάζουν οι νέοι άνθρωποι να κάνουν μεγάλες ανατροπές.

Η ζωή στην υπαίθρο χώρα μπορεί να γίνει πολύ ευχάριστη, προσφέρει τα περισσότερα της πόλης και επί πλέον ηρεμία και ξενοιασιά.

Το χωριό μας έχει επιτύχει τις κατάλληλες υποδομές για ν'αποτελέσει αφετηρία επαγγελματικής σταδιοδρομίας.

Μ. Δ

Η εφημερίδα του Άγιο-Δημήτρη

Διαβάζοντας το τελευταίο φύλλο των Νέων του Άγιο Δημήτρη πληροφορηθήκαμε πως σταματά η έκδοση της εφημερίδας...

Το γεγονός είναι πολύ θυπηρό, μια εξαιρετική έκδοση τριανταένα χρόνων, με τους ακούραστους εργάτες Μίμη Πραγαλή και Κώστα Μπατσάκη κρατούσε ενημέρους τους απανταχού Αγιοδημητριώτες αλλά και πολλούς αναγνώστες γειτονικών χωριών.

Προσέφερε μοναδικά στοιχεία ιστορικά, πολιτιστικά. Θα είναι μεγάλη κληρονομιά για τις επόμενες γενιές Αγιοδημητριωτών τα τόσα πολλαπλά στοιχεία που κατέγραψε για το παρελθόν του χωριού τους, δημοσίευσε εξαιρετικές φωτογραφίες από τη κοινωνική ζωή του χωριού τους.

Κρατούσε ιδανικές ισορροπίες και ήταν αποδεκτή απ'όλους τους Αγιοδημητριώτες.

Ας ελπίσουμε πως θα βρεθεί τρόπος να συνεχιστεί η έκδοση της εφημερίδας.

Τα νέα του ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Ο περασμένος Οκτώβρης δε θύμιζε φθινόπωρο για το χωριό, η καθημερινή ηλιοφάνεια και οι ψηλές θερμοκρασίες έδειχναν συνέχεια του καλοκαιριού. Παρά το καλό καιρό η ερήμωση του χωριού ξεκίνησε ενωρίς, οι μούστοι στα βαρέλια των χωριανών μας βρήκανε ιδανικές συνθήκες για να εξελιχθούν σε καλά κρασιά. σύντομα αποχώρησαν οι κτηνοτρόφοι του χωριού, παρέμεινε μέρος από το κοπάδι του φίλου μας Λούη Ξαστερούλη, η παρουσία του τα βράδια στο χωριό είναι πολύ χρήσιμη. Η παραμονή των εκλεγμένων Δημοτικών αρχόντων είναι διερκή, επί τέλους να βλέπουμε στο χωριό τους αντιπροσώπους μας που ψηφίζουμε.

Βέβαια οι οικονομικές δυνατότητες των Δήμων του Καλλικράτη είναι ανύπαρκτες, παρά ταύτα έγινε γνωστό πως θα ασφαλοστρωθεί το τελευταίο τμήμα στα όρια Κρεμαστής του δρόμου προς Πελετά. Πιστεύουμε να συνεχιστεί η ομαλή αποκομιδή των σκουπιδιών αλλά και η άμεση παρουσία των εκχιονιστικών μηχανημάτων.

Τις ημέρες του Οκτώβρη έφυγε από κοντά μας ένας εκλεκτός πατριώτης ο Γιάννης Γκιουζέλης (χιόνης), έζησε όλη του τη ζωή στο χωριό με μικρά διαλείμματα απουσίας στον Αγιάννη, από το γάμο του με τη χωριανή μας Ελένη Κοσμά απέκτησε το Παναγιώτη και τη Γιώτα, έκανε γαμπρό και νύφη χωριανούς μας, έτσι η οικογένεια του αγαπητού μας δραγάτη αποτελεί σημαντικό συντελεστή στον αγώνα διατήρησης και διάσωσης του χωριού μας. Ήρθε ο Νοέμβρης με το ίδιο πρόσωπο του Οκτώβρη, μάταια περιμέναμε κάποιες βροχές, η γη κατάξερη, αγριόχορτα σπάνια, μανιτάρια ούτε για δείγμα.

Η οικονομική κρίση της χώρας μας επηρεάζει και τη κίνηση των μαγαζιών του χωριού μας.

Το Νοέμβρη χάσαμε έναν πατριώτη μας που έζησε όλο σχεδόν το βίο του στο χωριό μας ο Χρήστος Αρκούδης γιος του Γιάννη και Ελένης Αρκούδη από το γάμο του με τη χωριανή μας Κατερίνα Παυλάκη στις αρχές της δεκαετίας του πενήντα απέκτησε την Ελένη τη Χριστίνα τη Πολυξένη και τον Γιάννη. Τη δεκαετία του εξήντα μετανάστευσε για λίγα χρόνια στη Γερμανία, επέστρεψε στη πατρίδα μας και συνέχισε τις κτηνοτροφικές και αγροτικές ασχολίες, που γνώριζε πριν μεταναστεί, ήταν ένας απλός και σεμνός άνθρωπος.

Η παραγωγή λαδιού στο χωριό μας ήταν ικανοποιητική από τη Τραγάνα, όμως στο Μαρί ήταν απογοητευτική, ο νέονοικοκύρης στη περιοχή του Μαριού Γιάννης Λαύκας ήρθε πολύ δυναμικά, πρώτος στη παραγωγή, είμαστε βέβαιοι πως σύντομα θα κάνει θαύματα.

Το Δεκέμβρη ήρθαν κάποιες βροχές, που θύμισαν χειμώνα, η φύση άλλαξε πρόσωπο εμφανίστηκαν μανιτάρια στα βουνά μας, άφθονα κατά το Γιάννη Παπαμιχαλόπουλο.

Παραμονές εορτών δυστυχώς και οι ελάχιστοι ευρισκόμενοι στο χωριό φεύγουν, ανεξήγητο φαινόμενο για την ορεινή Κρεμαστή που διαθέτει αρκετά σπίτια περιποιημένα με θέρμανση που υπάρχουν δύο φιλόξενα μαγαζιά, που λειτουργεί η εκκλησία! Τι παρά πάνω ζητάμε για

αυτές τις ημέρες, κάποιοι πρέπει να τολμήσουν να αλλάξουν την ανεξήγητη διαμορφωμένη κατάσταση. Στις αρχές της δεκαετίας του ενενήντα πολλοί τότε νέοι με μικρά τα παιδιά τους περνούσαν τις ημέρες αυτές στο χωριό, τότε δεν υπήρχαν τα σημερινά μαγαζιά, πολλοί έπαινοι αξίζουν στον καινούργιο ιδιοκτήτη σπιτιού στο χωριό Παναγιώτη Καλφαντή προτίμησε τη Κρεμαστή μαζί με φιλικό του ζευγάρι για να περάσουν κάποιες ημέρες εορτών, επίσης αξιέπαινη η Αντωνία Ξαστερούλη που και αυτή τη χρονιά πήγε στο χωριό με την οικογένεια της να περάσει με τους γονείς της τις άγιες ημέρες.

Τα μόνιμα αγαπητά Κρεμαστιωτάκια: η Αγγελική ο Θανάσης και ο Γιώργος βρήκαν συντροφιά στα παιχνίδια τους τα εγγόνια του Γιάννη Ξαστερούλη και Παναγιώτη Τζώρτζη.

Τις γιορτινές ημέρες αρκετά δυσάρεστα γεγονότα βάρυναν την ατμόσφαιρα των πατριωτών μας, ο θάνατος της Ρίνας Χαραμή συζύγου του ιδιαίτερα αγαπητού Βασίλη, προηγήθηκε ξαφνική διαταραχή της υγείας της που σύντομα έφερε το θλιβερό αποτέλεσμα, οι πατριώτες που ζούνε στο λεκανοπέδιο, όλοι σχεδόν, ήταν παρόντες στον ύστατο αποχαιρετισμό.

Τις ίδιες ημέρες έφυγε από τη ζωή ο αγαπητός Λάμπης Γιαννόπουλος εγγονός Μιχ. Παπαμιχαλόπουλου (Μηρίσκου) στα τριάντα πέντε χρόνια του συλλόγου μας δεν έλειψε από καμιά εκδήλωση, αν και λίγο διάστημα έζησε στο χωριό έτρεφε γι' αυτό μεγάλη αγάπη.

Το πλέον θλιβερό γεγονός είναι ο θάνατος του γιου του Γιάννη και Τζένης Κοσμά.

Το παιδί γεννήθηκε στην Αυστραλία, το τελευταίο διάστημα ευρισκόταν στη πατρίδα μας.

Εδώ σε νεαρή ηλικία σταμάτησε το ταξίδι της ζωής του. Η εφημερίδα μας εύχεται δύναμη στους συγγενείς των ανθρώπων που χάθηκαν, για να αντιμετωπίσουν τον πόνο του αποχωρισμού.

Ο χιονιάς απείλησε το χωριό παραμονές Χριστουγέννων, όμως ελάχιστο χιόνι κάλυψε τις κεραμοσκεπές.

Τη χειμωνιάτικη περίοδο παραμένουν στο χωριό οι αγαπητοί μας Παναγιώτης και Πόπη Τζώρτζη είναι από τους πρωτεργάτες του συλλόγου μας, η εφημερίδα μας τους εύχεται υγεία και δύναμη.

Μετά τη πρωτοχρονιά επισκέπτονται το χωριό αρκετοί πατριώτες από την Αθήνα, προσφέροντας κάποια ανακούφιση στους εκεί ευρισκόμενους πατριώτες μας.

Οι πρώτες ημέρες του νέου χρόνου έφεραν μεγάλη παγωνιά στο χωριό, που δυσκόλεψε τη μετακίνηση στους ασφαλτόδρομους για πολλές ώρες.

Την ημέρα των Θεοφανίων εκκλησιάστηκαν αρκετοί στην εκκλησία του χωριού μας, ο τοπικός σύλλογος πραγματοποίησε κοπή πίτας στο χωριό.

Η περίοδος που ακολουθεί είναι η πλέον δύσκολη για το χωριό, ας προσπαθήσουμε όλοι να κάνουμε κάποια επίσκεψη σ' αυτό το διάστημα. Συχνός επισκέπτης

ΣΚΑΒΟΝΤΑΣ ΤΑ ΠΑΛΙΑ

(Της Κρεμαστής τα παιδιά στη δεκαετία του 40)

Στις παρακάτω γραμμές θα προσπαθήσω να δώσω την εικόνα της ζωής των παιδιών του χωριού μας σε εκείνα τα πέτρινα χρόνια της κατοχής και του Εμφύλιου.

Να λοιπόν πως θυμάται και διηγείται την παιδική του ζωή στα χρόνια εκείνα το παιδί που σήμερα πέρασε τα εβδομήντα, με άβλαπτη ακόμα τη μνήμη του:

Οι μανάδες γεννούσαν το παιδί στο σπίτι με τη βοήθεια της μαμής του χωριού, της αλυσμένης της Επαμεινώντενας (Χρυσούλα Επαμεινώνδα Παναρίτη). Πολλές φορές γεννούσαν στην ύπαιθρο (χωράφι ή στάνη), χωρίς μαμή. Η μάνα λεχώνα μέχρι να σαραντίσει και να πάρει ευχές από τον παππά δεν έβγαίνει έξω από το σπίτι. Το βρέφος, φασκιωμένο σαν λουκάνικο, κοιμόταν στην ξύλινη κούνια ή στη νάκα ή στρωματσάδα στο πάτωμα. Η μοναδική τροφή του, μέχρι να βγάλει δόντια ήταν το μανόγαλο από το βυζί της μάνας του. Το μπιμπερό δεν το ξέραμε. Η υγρή τροφή (νερό, χαμομήλι) με κουτάλι της σούπας (δεν είχαμε μικρότερα, του κουταλιού) ή τη "κάρτα" που έπιναν νερό οι μεγαλύτεροι. Τα ανήσυχα μωρά, όταν έκλαιγαν και δεν κοιμόντουσαν έπιναν "ύπνο" (εκχυλίσματα της κάψας της παπαρούνας).

Η καθαριότητα των βρέβους ούτε στοιχειώδης (τρίψιμο του σώματος με βρεγμένο πανί σε κρύο νερό).

Στην περίοδο του θέρους το μωρό κοιμόταν στη νάκα, που ήταν κρεμασμένη σε κλωνάρι του έλατου ή της γκορτζής, παρέα με τα τσιτζίρια και τα πουλιά, που γαντζωνόταν στον ίδιο έλατο τραγουδούσαν ασαμάτητα και το νανούριζαν ή το ξύπναγαν κλαίγοντας.

Μετά από τον πρώτο χρόνο το βρέφος είχε πάρει το όνομα του, περπατούσε, δεν έπινε πλέον μανόγαλο και έμπαινε στο οικογενειακό φτωχό πρόγραμμα διατροφής (γάλα από τη γίδα χωρίς ζάχαρη, με αλάτι ψωμί-τυρί ή ελιές, όσπρια και ελάχιστες φορές αυγό και κρέας).

Το ντύσιμο με ρούχα του αργαλειού (πουκαμίσια, παπούτσια

πλεκτά.)

Δεν θυμάμαι να είχαμε προβλήματα υγείας που να αναγκάστηκαν οι γονείς να φέρουν γιατρό. Προστάτης τους ο καθαρός αέρας και το αμόλυντο περιβάλλον.

Μέχρι τον 4ο χρόνο τα παιδιά έπαιζαν στις αυλές και στους αφαίτες των σπιτιών χάιδευαν και έπαιζαν με τα ζώα του σπιτιού (κότες, γίδα, σκύλο), και περισσότερες φορές ακολουθούσαν τα μεγαλύτερα αδέρφια τους στο παιχνίδι, σαν παρατηρητές μαθητευόμενοι.

Μετά τον 4ο χρόνο και μέχρι τον 7ο που πήγαιναν σχολείο τα παιδιά έκαναν διάφορα θελήματα (που ζητούσε η μάνα, ή γιαγιά, ή οι γείτονες), έπαιζαν στις αυλές ή στους δρόμους του χωριού (συνήθως ξυπόλητα και κακοντυμένα). Πολλές φορές είχαν δραστηριότητες όμοιες με αυτές των προσκόπων (Έκτιζαν μικρά σπιτάκια από πέτρα, μάζευαν τα κέρατα από σφαγμένα γίδια (από πατσάδες, ή ψόφια) και έφτιαχναν στη φαντασία τους στάνη, μαγείρευαν πατάτες (σε μπρίκια από κουτιά γάλατος) τραγουδούσαν και κοιμόντουσαν την ημέρα μέσα στο σπιτάκι).

Από τον 7ο μέχρι τον 13ο χρόνο άρχιζε και τελείωνε η σχολική περίοδος των παιδιών. Στην αρχή του 7ου χρόνου ο δάσκαλος με γραπτή δημόσια ανακοίνωση καλούσε τους γονείς να γράψουν τα παιδιά στο σχολείο (Α' τάξη). Δεν ήταν υποχρεωτική η φοίτηση στο Δημοτικό σχολείο, γι' αυτό πολλές οικογένειες (κυρίως των κτηνοτρόφων) δεν έστελναν εγκαίρως τα παιδιά στο σχολείο, ή τα έστελναν σε μεγαλύτερη ηλικία.

[Θυμάμαι ότι όταν ήμουν στην Δευτέρα τάξη (8 χρόνων) είχα συμμαθητές ηλικίας 14, 15 χρόνων). Η λειτουργία του σχολείου σ' όλη την 10ετία του 40 δεν ήταν συνεχής λόγω της Γερμανικής κατοχής και του Εμφύλιου. Δεν είχαμε σχολικά βιβλία, είχαμε μόνο το αναγνωστικό. Στα υπόλοιπα κύρια μαθήματα (Γραμματική, αριθμητική) γράφαμε τους κανόνες που μας υπαγόρευε ο δάσκαλος στο αντίστοιχο τετράδιο. Συνθήκες μά-

θησης δύσκολες. Συνδιδασκαλία στην ίδια αίθουσα 2-3 τάξεις, μάθημα πρωί-απόγευμα.

Διάβασμα στο σπίτι με το φως του λυχναριού. Δάσκαλοι αυστηροί [σφαλιάρα και βεργιές, ποι-νές νηστείας (εγκλεισμός μέχρι που νύχτωνε στο σκοτεινό υπόγειο του σχολείου με ποντικούς), με επιβράβευση του τιμωρού δασκάλου από τους γονιούς].

Πολλά παιδιά ξυπόλητα και πεινασμένα, οι ψείρες αλώνιζαν στα κουρεμένα κεφάλια τους. Δίψα για μάθηση, αλλά άθλιες οι σχολικές συνθήκες.

- Στις περιόδους που δεν λειτουργούσε το σχολείο, η παιδική δραστηριότητα (αγοριών) βοηθούσε να καλύπτονται οι ακόλουθες βιοτικές ανάγκες της οικογένειας:

α. Στο καμάτι: φροντίδα για τη φωτιά στο καλύβι (αγορική), για το ζευγάρι (πότισμα, τσίγμα) σκάσιμο στο χωράφι.

β. Στα ξύλα, (κλαριά, τσάχαλα) για τη φωτιά του σπιτιού.

γ. Στο βοτάνισμα των σπαρτών (χορτονομή, σανός)

δ. Στο θέρο.

ε. Στον τρύγο (αμπέλι, μελίσιμα) στ. Στην ταβέρνα (δσες οικογένειες λειτουργούσαν ταβέρνα)

ζ. Στην υλοτομία (παραγωγή ξυλείας από έλατα)

η. Στην περιποίηση του λαχανόκηπου (παραγωγή πατάτας, κρεμμυδιών, λάχανων)

- Τα παιχνίδια στην σχολική ηλικία ήταν τα σκλαβάκια, η πιάδα, ο γύρος, οι αμάδες, ο πετροπόλεμος, το μπιζ. Σκληρά παιχνίδια, απαιτούσαν δύναμη.

- Τα παιδιά (αγόρια) ζούσαν με πολλές στερήσεις πεινούσαν και γιαυτό ομαδικά (παρέες)

οδηγούνταν σε πράξεις «παράνομες» προσπορισμού φρούτων (Σύκα, μήλα, σταφύλια, αχλάδια, συκόμουρα) από οπωροφόρα δέντρα εντός και εκτός χωριού, (μαρτυρικά δέντρα: Αχλαδούς, Μπαρμπα Αναγνώστη, Μπουσκούνας, συκομουριά της Αριστήδενας, καρυδιές κυρ Γιώργη Μανίκη, του Μανούσου, η βερικοκιά Επαμεινώντενας, η συ-

κιά της Γαρδούς στη βρύση ή τα δέντρα σε περιβόλια στη «Μούσγκα», «Παλάμπελα»). Τα κορίτσια δεν είχαν συμμετοχή στις παραπάνω εξωσχολικές δραστηριότητες, βοηθούσαν στις δουλειές της νοικοκυράς.

Τα ρούχα των παιδιών ήταν του αργαλειού, ελάχιστα παιδιά φορούσαν ρούχα της αγοράς. Παπούτσια δεν είχαν όλα τα παιδιά, τα περισσότερα αγόρια ήταν ξυπόλητα (χειμώνα-καλοκαίρι). Προς το τέλος της 10ετίας φορούσαν παπούτσια που έφτιαχναν οι τοπικοί τσαγκάρηδες, ή αρβυλάκια (με προκαδούρα) από Αναβρυτή, που πούλαγαν οι γυρέμποροι.

Τα παιδιά που γεννήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας είδαν τους Γερμανούς κατακτητές που στρατοπέδευαν στο χωριό, και τους Ιταλούς αιχμαλώτους πολέμου που απέμεναν στο χωριό και ήταν εργάτες-βοηθοί σε μερικές οικογένειες του χωριού (Ιωσήφ, Βιτόριο, Γαϊτάνο). Προσωπικά θυμάμαι ότι στο σπίτι μας έμεναν 4-5 Γερμανοί στρατιώτες και ένας στρατιωτικός οδοντίατρος, που λειτουργούσε οδοντιατρείο σε ένα δωμάτιο του σπιτιού. Επίσης θυμάμαι την καταστροφή (έκαψαν τα σπίτια του χωριού) του Αν Δημήτρη από τους Γερμανούς αλλά και την εκτέλεση οκτώ Γερμανών αιχμαλώτων στη περιοχή της Μούσγκας (Λιοφάτα).

Από το 1946 άρχισε ο Εμφύλιος και τελείωσε τον Αύγουστο 1949.

Παιδιά 8-10 ετών ζήσαμε τη δραματική περίοδο με φόβο, αγώνα, κλάμα και στερήσεις. Έχουν μείνει έντονα στη μνήμη μου τα παρακάτω γεγονότα:

• Τα έντονα εκδικητικά πάθη μεταξύ των αντίπαλων παρατάξεων (ξυλοδαρμοί, δολοφονίες, κάψιμο σπιτιών)

• Τα βασανιστήρια και οι δολοφονίες γονιών και συγγενών στελεχών των παρατάξεων από την εκάστοτε αντίπαλη παράταξη.

• Η βίαιη στράτευση νέων στις τάξεις ανταρτών, και τα αντίποινα στις οικογένειες στρατευθέντων.

• Τις επισκέψεις των ένοπλων ανταρτών στο χωριό, ημέρα και νύχτα και την φιλική συμπε-

ριφορά τους στα παιδιά (Μιχάλης Μανούσος, Κ.Κουλούρης, Κατούμενος, Φοραντζής)

• Την επίσκεψη χιτών του Μπρατίτσα

• Την τρομάρα των Κρεμασιωτών μετά την μάχη Γερακίου(πιθανή άφιξη Γερακάρη)

• Την άφιξη στο χωριό τάγματος πεζικού και μοίρας καταδρομών της 9ης μεραρχίας του τακτικού Στρατού. Μετά την μάχη του Αγίου Βασιλείου Κυνουριάς τις επιχειρήσεις στην περιοχή για την εξουδετέρωση των ανταρτών, (ενέδρες στα καλύβια). Το χιόνι εκείνο τον χειμώνα 3-4 μέτρα.

• Την άφιξη και παραμονή στο χωριό τμήματος χωροφυλακής από τον Σεπ 1949 μέχρι την άνοιξη του 1950.

Το σχολείο λειτουργήσε 6 μήνες το 1946 και το 1949.

Μετά την αποφοίτηση από το Δημοτικό (γύρω στο 13ο χρόνο) τα παιδιά φόραγαν μακριά παντελόνια και έμπαιναν πλέον στην εφηβεία, και στον αγώνα της ζωής.

Την παραπάνω ζοφερή κατάσταση έζησαν τα παιδιά της Κρεμαστής στη 10ετία του 40. Στερήσεις, φτώχεια γενική, κακουχίες, φόβοι, σκληρός αγώνας για επιβίωση, πολιτικά πάθη. Τα παιδιά μπήκαν στον αγώνα της ζωής παράκαπα, χωρίς προηγούμενες να απολαύσουν τις παιδικές χαρές, και να ζήσουν τα παιδικά όνειρα.

- Οι στερήσεις όμως αυτές και η πρόωπη συμμετοχή τους στον αγώνα επιβίωσης της οικογένειας τα όπλισε με θάρρος και δύναμη για να αντιμετωπίσουν, μετά τις δυσκολίες της ζωής με επιτυχία.

Στις μέρες που ζούμε και που έρχονται, με έκδηλες τις δυσκολίες επιβίωσης, είναι ανάγκη να παραδειγματιστούμε από την υπομονή, αντοχή, θέληση και δύναμη που έδειξαν οι Κρεμασιώτες σε εκείνα τα δύσκολα χρόνια της 10ετίας του 40, και να τις αντιμετωπίσουμε με τις ίδιες ψυχικές δυνάμεις και με επιτυχία.

N.A.D.

Προς Μόντρεαλ

Τον Πρόεδρο και το ΔΣ του Συλλόγου Κρεμασιωτών Αξιοτίμοι Κύριοι

Το ΔΣ του Ελληνο-Καναδικού Κογκρέσου του Κεμπέκ με μεγάλη ικανοποίηση και χαρά σας ευχαριστεί θερμά για την άμεση ανταπόκριση και την αμέριστη οικονομική και ηθική στήριξη που επέδειξαν οι Κρεμασιώτες στην ολοκλήρωση του σκοπού της Φιλανθρωπικής - Πολιτιστικής εκδήλωσης που οργανώθηκε στην **Σπάρτη** στις **5-8-2011** με πρωτοβουλία του Λακωνικού Φόρουμ του Μόντρεαλ αφιερωμένης στην **Παγκόσμια Ειρήνη και Αγάπη** μέσα από το έργο του Λάκωνα ποιητή **Νικηφόρου Βρεττάκου**.

Η ανάμνηση αυτής της αγαστής συνεργασίας μας θα παραμείνει στις καρδιές του Ελληνισμού της πόλης του Μόντρεαλ μέσα από την ενίσχυση των Ελληνικών Σχολείων μας και την ακούραστη, δημιουργική και πατριωτική δραστηριότητα του Κρεμασιώτη συμπολίτη μας **Παντελή Παπαμιχαλόπουλο**.

Με τιμή

Παναγιώτης Γεωργακάκος

Πρόεδρος του Έλληνο-Καναδικού Κογκρέσου του Κεμπέκ

Πρόεδρος του Λακωνικού φόρουμ του Μόντρεαλ

ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ

1ο) Ένας τύπος σταματάει με το αυτοκίνητο του σε ένα μπλόκο.
-Βλέπω φοράτε όλοι ζώνη, του λέει ο τροχονόμος
-Ε..... μέχρι να βγάλω το δίπλωμα, προσέχουμε λέει ο οδηγός τότε πετάγεται η γυναίκα του που κάθεται δίπλα του:
-Μην τον ακούτε κύριε τροχονόμο, όταν είναι μεθυσμένος όλο βλακείες λέει!

Πετάγεται και ο τύπος από το πίσω κάθισμα:

-Και το έλεγα εγώ, με κλεμμένο αμάξι δεν πρόκειται να πάμε μακριά.....

Τα ακούει αυτά ο τροχονόμος και αρχίζει να φωνάζει:

-Γρήγορα όλοι έξω από το αυτοκίνητο

Και ακούγεται μια φωνή από το πορτμπαγκάζ:

Τι έγινε ρε; Τα περάσαμε τα σύνορα;
2ο) Πάει ένας Λαρισαίος, αγρότης σε μία αντιπροσωπεία

να αγοράσει αυτοκίνητο.

Ο πωλητής:

Τι θα θέλατε κύριε;

Ένα αυτοκίνητο..... λέει ο

Λαρισαίος

-4X4; ρωτάει ο πωλητής

-Τι να του καν κύριε μ'; 3X3 είναι το γκαράζ μου, που να του βαλ' τ' 4X4;

-Τότε να πάρετε ένα Almera του προτείνει ο πωλητής

-Ααα κοίταξε να δεις, ιγώ σήμερα του θέλου, όχι αλλ' μέρα.

3ο) Πάει ο γύφτος στον οδοντίατρο, ξαπλώνει στην πολυθρόνα και ανοίγει το στόμα. Είναι γεμάτος χρυσά δόντια. Απορεί ο γιατρός και τον ρωτάει. - Εγώ τι να βάλω σ' αυτά; σφράγισμα; Και ο γύφτος:

-Τι σφράγισμα μου λες γιατρέ μου; Συναγερμό να βάλεις!! Στην εποχή που ζούμε!

N.A.D.

ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Έκδοση του Συλλόγου Κρεμασιωτών «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ»

Επιμέλεια σύνταξης: ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΔΟΥΝΙΑ

Ταχυδρομικές επιταγές, γράμματα στέλλονται στη διεύθυνση: ΙΩΑΝΝΗΣ Π. ΠΑΥΛΑΚΗΣ ΑΓΙΟΥ ΣΩΣΤΗ 15 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ Τ.Κ. 121 35 ΤΗΛ. 6972 21 19 32

Κείμενα προς δημοσίευση στέλλονται στον Κ. ΝΙΚ. ΔΟΥΝΙΑ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 18 ΒΡΙΛΗΣΙΑ Τ.Κ. 152 35

Συνδρομές ετήσιες: Εσωτερικού: ευρώ 20 Εξωτερικού: ευρώ 20

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ:

ΛΥΧΝΙΑ Α.Ε. Ανδραβίδας 7 Χαμόμυλο Αχαρνών τηλ. 210 3410436

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ήταν τέλη της δεκαετίας του πενήντα, μόλις μπήκε ο Φλεβάρης, το χωριό μας παρότι είχε αρχίσει η αιμορραγία της μετανάστευσης, παρέμενε ζωντανό, οι καμινάδες γέμιζαν καπνό τον ουρανό του χωριού, το σχολείο γεμάτο παιδιά, η εκκλησιά μας γέμιζε κόσμο τις Κυριακές, οι ταβέρνες γεμάτες αντροπαρέες, τα γύφτικα δούλευαν ακατάπαυτα, ακόμα και τα μοδιστράδικα του χωριού ολημερίς μεταποιούσαν την Αμερικάνικη βοήθεια.

Παραμονή Υπαπαντής ο δάσκαλος των μεγάλων τάξεων Κ.Θ ανακοίνωσε στους μαθητές πως αύριο έχουμε εκκλησιασμό και στη συνέχεια επιστροφή στο σχολείο, εκεί θα ανακοινωθεί το πρόγραμμα για τα διαγωνίσματα των δυο μεγάλων τάξεων του σχολείου.

Οι διαγωνισμοί γέμιζαν άγχος τους μικρούς μαθητές, που χωρίς βιβλία οι περισσότεροι έπρεπε να γράφουν διαγωνίσματα, πόσοι είχαν τα βιβλία Χημείας-

Φυσικής Πειραματικής-Γεωγραφίας-Αριθμητικής-Γραμματικής-Ιστορίας; Ελάχιστοι. Τα πιο πολλά παιδιά είχαν μόνο το Αναγνωστικό της τάξης τους.

Οι δάσκαλοι είχαν κάποια βιβλία, την Αριθμητική (Ιωάννη Καμπανά) και τη Γραμματική (Γαβαλά-Κλειδά).

Λίγο καιρό προ των διαγωνισμάτων, οι δάσκαλοι έκαναν κάποιες επαναλήψεις, ώστε να θυμηθούν τα παιδιά αυτά που διδάχτηκαν από την αρχή της χρονιάς.

Επιείκεια δεν υπήρχε παρά τις τόσες δυσκολίες που επισφύρευε η κρατική μιζέρια στους μαθητές των φτωχών χωριών της υπαίθρου, ο δάσκαλος άφηνε στην ίδια τάξη όσους δεν είχαν γράψει καλά διαγωνίσματα.

Την ημέρα του εκκλησιασμού πηγαίναμε στο σχολείο χωρίς να κτυπήσει η καμπάνα που τις άλλες ημέρες μας ειδοποιούσε να πάμε στο σχολείο, επίσης όταν υπήρχε εκκλησιασμός δεν υπήρχε συσσίτιο στο σχολείο.

Έτσι το πρωί της Υπαπαντής με καθαρές αλλαξίες ποδεμένοι βρεθήκαμε όλοι οι μαθητές στο προαύλιο του σχολείου, τα παιδιά της Πέμπτης και Έκτης που θα γράφανε διαγωνίσματα ήταν μουδιασμένα.

Σε λίγο φτάνουν οι δάσκαλοι στο προαύλιο, στοιχίζετε! φώναξε ο δάσκαλος.

Αυτόματα τα παιδιά βρέθηκαν στις γραμμές τους, ξεκίνησαν για την εκκλησιά μας.

Τα τσιόνια και τα σπιτζούρια πετούσαν χαμηλά, στους απέναντι κήπους προσγειωνόντουσαν κρίζοντας οι κουρούνες, αραιή ομίχλη σκέπαζε το χωριό απ' άκρη σ' άκρη.

Μπήκαμε στην εκκλησιά της Παναγίας, οι γιαγιάδες μας αλλά και μανάδες μας μαυροφορεμένες με μαύρα μαντήλια στα κεφάλια τους, από κοντινά ή μακρινά πένθη, παρακολουθούσαν με κατάνυξη τη λειτουργία, η φωνή του μπάριμπα Νάργυρου κυριαρχούσε, ο παπα Λευτέρης μας κοιτούσε με συμπάθεια και καλοσύνη.

Οι επιτρόποι δεν επέτρεπαν τη παραμικρή μιλή στους μαθητές, τους θέλανε <στήλη άλατος>. Έτσι μέναμε ακίνητοι ως το Δι ευχών...

Στο σχολασμα βγήκαμε πρώτοι στο προαύλιο της εκκλησίας, μιλάγαμε δυνατά μέχρι να βγούν οι δάσκαλοι μας, το κρύο είχε δυναμώσει. Οι δάσκαλοι οδήγησαν τις μεγάλες τάξεις στο δρόμο για το σχολείο, σε λίγο τα τρομαγμένα παιδιά θ' ακούσουν το πρόγραμμα των διαγωνισμάτων, στο μυαλό τους στριφογυρίζουν μαθήματα.

Αριθμητική: τόκο-επιτόκιο Φυσική Πειραματική: βρασμός είναι η ταχεία παραγωγή ατμών..... μοχλοί πρώτου είδους.... πώς θα τα θυμηθούν όλα αυτά;

Οι μικρότερες τάξεις γυρίσαμε στις γειτονίες μας, λίγο παιχνίδι μέχρι το μεσημεριανό φαγητό, τα ροδοκόκκινα μάγουλά μας άρχισε να τα καίδευει παγώμενο νερόχιο, οι διαγωνιζόμενοι πήραν το πρόγραμμα, αύριο πρώτη μέρα θα γράψουν έκθεση, μεθαύριο Γεωγραφία. Τα παιδιά που έχουν

βιβλία θα τα ρίξουν στα εικονίσματα από ψηλά, εκεί που θα ανοίξουν θα είναι τα θέματα, έτσι πιστεύει η παιδική αφέλεια.

Για την έκθεση δεν χρειαζόταν προετοιμασία, η προετοιμασία άρχισε για τη Γεωγραφία, κάποιοι είπαν πως το βιβλίο στο εικονίσμα έδειξε «Αβησσυνία» αρκετοί το πιστέψανε, όλοι μάθανε από τότε την Αντίς Αμπέμπα.

Κόντευε να σουρουπώσει, οι παιδικές φωνές σταματήσανε απ' όλες τις γειτονίες.

Τα παιδιά στη γωνιά του σπιτιού τους κοντά στη παρεστία με το φως του λυχναριού

ψάχνανε τα τετράδια τους, όμως αγωνιούσαν για τις επόμενες ημέρες.

Η νύκτα ήταν σιωπηλή δεν ακούστηκε ούτε γαύισμα σκυλιού, τα παιδιά κοιμήθηκαν κυριευμένα από άγχος.

Το ξημέρωμα βρήκε το χωριό κάτασπρο, χιόνιζε όλη τη νύκτα ασταμάτητα, η καμπάνα του σχολείου δε κτύπησε! οι διαγωνισμοί αναβλήθηκαν.

Δεκαπέντε μέρες το σχολείο παρέμεινε κλειστό, το ύψος του χιονιού ξεπέρασε το μέτρο, τα παιδιά της γειτονιάς μαζεuthήκαμε στη καμάρα του μπάριμπα Λιάκου που

με την οικογένεια του ξεχειμώνιαζε στο Μπεζάνι.

Παίζαμε με τις ώρες τυφλόμυγα πανευτυχείς από το μεγάλο δώρο της φύσης.

Όταν ακούστηκε πως θ' ανοίξει το σχολείο, κάποιοι μαθητές από τη γειτονιά του μάζευαν χιόνια με τα φτυάρια από τις γύρω περιοχές για να κλείσουν το δρόμο προς το σχολείο.

Πλησίαζε Μάρτης ο καιρός βελτιώθηκε, αντί για γραφτά διαγωνίσματα ο δάσκαλος αρκέστηκε σε προφορική εξέταση των μαθητών ατομική.

Τα παιδιά είχαν τόσο χαρεί που ξεπέρασαν το άγχος, αυτή η χρονιά παραμένει αλυσμένη εστω και αν πέρασαν πάνω από πενήντα χρόνια.

Μιχάλης Δούνιας

ΤΟ ΧΑΡΑΤΣΙ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΡΕΜΑΣΤΙΩΤΩΝ «Ο ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ».

Φίλε Γιάννη, θα ήθελα να σου εξηγήσω λίγα πράγματα για το ζήτημα που προέκυψε με το νερό. Όπως ξέρεις η υπηρεσία ύδρευσης είναι ανταποδοτική που σημαίνει ότι τα χρήματα που εισπράττονται από αυτή δαπανώνται μόνο σε αυτή είτε για αναλώσιμα είτε για τη ΔΕΗ είτε για υδραυλικούς, υδρομετρικές, εταιρία μηχανογράφησης ΕΛΤΑ κτλ.

Επίσης δεν επιτρέπεται να επιδοτήσεις την υπηρεσία ύδρευσης' κάτι που θα ήταν ευχάριστο για κάθε δημοτική αρχή γιατί θα μπορούσε να κάνει την κοινωνική της πολιτική. Θα μου πεις βέβαια πως καλυπτόταν η ανταποδοτικότητα τόσα χρόνια; Είναι απλό οι πιο πάνω δράσεις καλύπτονταν από ανθρώπους με εργασιακές σχέσεις εκτός υπηρεσίας ύδρευσης.

Επειδή λοιπόν τα έξοδα της υπηρεσίας ύδρευσης ήταν ασαφή και τα καταγεγραμμένα λιγότερα από τα πραγματικά προχωρήσαμε σε αυξήσεις και στον διαχωρισμό του δήμου σε δύο ζώνες την πεδινή και την ορεινή εντάσσοντας μάλιστα κατ' εξαίρεση την κρεμαστή στην πεδινή ζώνη με τις εξής χρεώσεις:

Για την Α' ΖΩΝΗ (πεδινό) 93%

Κλίμακες κατανάλωσης Τιμή κατανάλωσης / κ.μ.

α. Για κατανάλωση από 0 - 30 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,320

β. Για κατανάλωση από 31 - 60 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,384

γ. Για κατανάλωση από 61 - 80 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,576

δ. Για κατανάλωση από 80 + κ.μ. και άνω ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,800

• Τιμή παγίου 7 ευρώ

Α) Για οικίες: Ποσοστό

Για την Β' ΖΩΝΗ (ορεινή) 97%

Κλίμακες κατανάλωσης Τιμή κατανάλωσης / κ.μ.

α. Για κατανάλωση από 0 - 30 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,368

β. Για κατανάλωση από 31 - 60 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,442

γ. Για κατανάλωση από 61 - 80 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,691

δ. Για κατανάλωση από 80 + κ.μ. και άνω ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,960

• Τιμή παγίου 7 ευρώ

Β) Για καταστήματα: Ποσοστό

Για την Α' ΖΩΝΗ 5%

Κλίμακες κατανάλωσης Τιμή κατανάλωσης / κ.μ.

α. Για κατανάλωση από 0 - 30 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,425

β. Για κατανάλωση από 31 - 60 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,553

γ. Για κατανάλωση από 61 - 80 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,765

δ. Για κατανάλωση από 80 + κ.μ. και άνω ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,978

• Τιμή παγίου 7 ευρώ

Β) Για καταστήματα: Ποσοστό

Για την Β' ΖΩΝΗ 2%

Κλίμακες κατανάλωσης Τιμή κατανάλωσης / κ.μ.

α. Για κατανάλωση από 0 - 30 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,510

β. Για κατανάλωση από 31 - 60 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,674

γ. Για κατανάλωση από 61 - 80 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,918

δ. Για κατανάλωση από 80 + κ.μ. και άνω ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,997

• Τιμή παγίου 7 ευρώ

Γ) Λοιπές κατηγορίες: Ποσοστό

Για την Α' ΖΩΝΗ 2%

Κλίμακες κατανάλωσης Τιμή κατανάλωσης / κ.μ.

α. Για κατανάλωση από 0 - 30 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,455

β. Για κατανάλωση από 31 - 60 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,592

γ. Για κατανάλωση από 61 - 80 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,819

δ. Για κατανάλωση από 80 + κ.μ. και άνω ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 1,138

• Τιμή παγίου 7 ευρώ

Γ) Λοιπές κατηγορίες: Ποσοστό

Για την Β' ΖΩΝΗ 1%

Κλίμακες κατανάλωσης Τιμή κατανάλωσης / κ.μ.

α. Για κατανάλωση από 0 - 30 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,546

β. Για κατανάλωση από 31 - 60 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,710

γ. Για κατανάλωση από 61 - 80 κ.μ. ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 0,983

δ. Για κατανάλωση από 80 + κ.μ. και άνω ανά τρίμηνο, η τιμή ανά κ.μ. είναι 1,365

• Τιμή παγίου 7 ευρώ

Κατηγορία Τιμή Κατανάλωσης / Στρέμμα

Τιμή ανά στρέμμα 40 ευρώ Τιμή παγίου 20 ευρώ

Τιμή ανά κυβικό άρδευσης 0,40 Τιμή παγίου 20 ευρώ

Χρήση αποχέτευσης το 50% της αξίας του καταναλισκόμενου νερού

(για όσους είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο αποχέτευσης)

Πάγιο τέλος χρήσης βιολογικού 2

Πάγιο τέλος χρήσης ύδρευσης 5

Τιμή ανά κυβικό κερματοδέκτη 0,50

Τέλος επανασύνδεσης 50

Τέλος σύνδεσης ύδρευσης - άρδευσης 100

Τέλος σύνδεσης αποχέτευσης 100

Τιμή υδρομέτρου και φρεατίου 150

Τιμή υδρομέτρου και αντικατάσταση 80

Επίσης μειώνει τα τέλη κατά 50% σε δημότες του Δήμου μας, που είναι μέλη πολύτεκνων οικογενειών, όπως αυτές ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία και κατά 50% σε δημότες του Δήμου μας, που είτε οι ίδιοι είτε προστατευόμενα μέλη της οικογένειάς τους, είναι Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

Το πρόβλημα δημιουργείτε γιατί ούτε η προηγούμενη δημοτική αρχή στο τέλος του 2010 ούτε και η νέα στις αρχές του 2011 οπότε η μέτρηση του Ιουλίου αναγκαστικά βεβαιώνεται ως 31/12/2010 ενώ η μέτρηση που περιλαμβάνει κατανάλωση από τον 1/11 - 7/11 περιέχει και την κατανάλωση από 7/10 - 12/10. Με αποτέλεσμα κατανάλωση 12 μηνών να χωρίζεται σε 2 τρίμηνα και όχι σε τέσσερα που θα ήταν το σωστό αλλά όχι το νόμιμο καθώς θα πρόκυπτε ότι το 2011 θα είχε 6 τρίμηνα πράγμα φυσικά αδύνατο.

Επειδή αυτός ο τρόπος υπολογισμού ήταν νόμιμος αλλά άδικος εμείς αποφασίσαμε να παρανομήσουμε πάρα να αδικήσουμε τους πολίτες

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α. ΠΑΥΛΑΚΗΣ

Κατάρτιση Προγράμματος Τοπικής Κοινότητας Κρεμαστής για το έτος 2012 (Από τα πρακτικά του Δήμου Οκτ 2011)

Το Τ.Σ. μετά από διαλογική συζήτηση αφού έλαβε υπ' όψη το ανωτέρω έγγραφο του Δήμου Ευρώτα, γνωρίζει τις ανάγκες και τα προβλήματα της Τοπικής Κοινότητας Κρεμαστής

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Και προτείνει το Τεχνικό Πρόγραμμα για την Τοπική Κοινότητα Κρεμαστής ως εξής:

1.Κατασκευή Δεξαμενής Ύδρευσης χωρητικότητας άνω των 200 κυβικών μέτρων. (Τσιμεντένια ή Ανοξείδωτη, ανάλογα με την υπόδειξη της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου

2.Κατασκευή Χώρου Στάθμευσης

3.Τσιμεντοστρώσεις Δρόμων με κατασκευή τεχνικών έργων:

- α. Δρόμος προς Μαρί Αρκαδίας έως Αγ-Γεώργιο
- β. Δρόμος Αγ-Νικολάου - Κρυόβρυση
- γ. Δρόμος από οικία Ιωάννη Τσορομώκου έως Γεωργίου Παπαμιχαλόπουλου
- δ. Δρόμος από οικία Γκιουζέλη Νικολάου έως οικία Πουλάκη Γρηγορίου

4. Διευθετήσεις όμβριων υδάτων:

- α. Στη θέση Γούρνα
- β. Από οικ/δο Βασιλείου Παυλάκη έως την οικία Σταύρου Παρδάλη

5. Διάνοιξη Δρόμων πυρασφάλειας:

- α. Από ποιμνιοστάσιο Τσορομώκου Θεοδώρου έως Αϊ-Λία
- β. Από Κρυόβρυση έως Λιοφάτα
- γ. Από Κουτζιριζή έως Καμίνια

6. Συντήρηση Αγροτικών Δρόμων:

- α.Στερνίτσα - Πανολάμπι μήκος 3 χιλιόμετρα περίπου και πλάτος 4 μέτρα περίπου
- β.Μαμούτο - Πριφτακέικα (Λαμποκάμπι) μήκος 2 χιλιόμετρα περίπου & πλάτος 4 μέτρα περίπου
- γ.Γρούσπα - Σκουπίδια μήκος 1,5 χιλιόμετρα περίπου και Πλάτος 4 μέτρα περίπου
- δ.Τούμπαλι - Τάτσι μήκος 6 χιλιόμετρα περίπου & πλάτος 4 μέτρα περίπου
- ε.Τούμπαλι - Χαβόσι 6 χιλιόμετρα περίπου & πλάτος 4 μέτρα περίπου
- ζ. Κρεμαστή - Μαρί 8 χιλιόμετρα περίπου & πλάτος 4 μέτρα περίπου
- η.Πιλαίστρα από οικία Τσορομώκου Ελευθερίου έως Αμπέλι Νικολάου Παράσχη μήκος 3 χιλιόμετρα περίπου & πλάτος 4 μέτρα περίπου

7.Αποκατάσταση Βατότητας Δρόμου από Νεκροταφείο έως Δεξαμενής Ύδρευσης

8.Καθαρισμός Ρεμάτων

9.Διαπλάτυνση Δρόμου από θέση Μπλίτσα έως Πριφτακέικα

10.Διάνοιξη Δρόμου από οικία Μελίδου Παναγιώτας έως οικία Τζάκα Γεωργίου

11.Αξιοποίηση Πηγής στο Κεφαλόβρυσο

12.Δημιουργία Λαογραφικού Μουσείου στο Κτήριο του Δημοτικού Σχολείου

13.Κατασκευή Γηπέδου 5Χ5

14.Εξωραϊσμός Νεκροταφείου και Κατασκευή Οστεοφυλακίου

15.Συντήρηση Γεωργοκτηνοτροφικών Δρόμων

16.Μεταφορά Καυστήρα Θέρμανσης στο κοινοτικό Κατάστημα

17. Τοποθέτηση Προστατευτικών κλειδωμάτων:

α. Στην Γέφυρα Πλατανόρεμα

β. Στην Είσοδο και στην Έξοδο στο Ρέμα Κοντού

18.Σήμανση Ορειβατικών Μονοπατιών

19.Σήμανση Δρόμων Εντός Οικισμού με STOP

20.Τοποθέτηση πόρτας και δύο παραθύρων στην δεξαμενή ύδρευσης

21.Τοποθέτηση και Στεγανοποίηση Φρεατίου (καπάκι) στην δεξαμενή ύδρευσης

22.Αντικατάσταση Ερμαρίου Μετρητών ΔΕΗ (Πίλαρ) στη Βρύση,

23. Αντικατάσταση Δικτύου ύδρευσης:

α. Από οικία Παναγιώτη Νικ. Καλκάνη έως οικία Μιχαήλ Χρ. Παράσχη μήκος περίπου 300 μέτρα

β. Από οικία Γιαννούλας Κουλούρη έως Παυλακέικα μήκος 300 μέτρα περίπου

24.Τοποθέτηση συστήματος αυτόματης χλωρίωσης νερού στην δεξαμενή ύδρευσης

25.Τοποθέτηση ογκομετρητή νερού στην δεξαμενή ύδρευσης

26.Κατασκευή Στεγάστρου στην θέση Αϊ-Λία για την προστασία των μηχανημάτων αναμετάδοσης τηλεοπτικού σήματος

Η Απόφαση αυτή πήρε αριθ.: 16/2011

Αφού αναγνώστηκε το παρόν υπογράφεται ως κατωτέρω

Ο Πρόεδρος
Πριφτάκης Αλέξανδρος
Τα Μέλη του Τοπ. Συμβουλίου
Παπαμιχαλόπουλος Κ.
Κοσμάς Χ.

Η θεία Κωνσταντίνα

Η μακρινή πορεία της θείας Κωνσταντίνας τελείωσε αυτό το φθινόπωρο.

Γεννήθηκε το 1905 στο χωριό μας, θυγατέρα του Παναγιώτη Παυλάκη (Πηλικόστη).

Παντρεύτηκε το χωριανό της Δημήτρη Γκιουζέλη και έμεινε στο πατρικό της σπίτι.

Απέκτησε τρία παιδιά, τη Ματίνα, το Χρήστο και Νίκο. Όλος ο βίος της ξετυλίχτηκε στο χωριό

που γεννήθηκε.

Κτηνοτροφικές και αγροτικές ήταν οι ασχολίες της. Διατηρήθηκε καλή υγεία στα εκατόν έξι χρόνια ζωής.

Ήταν εκατό χρονών όταν μό-

λις κτυπούσε η καμπάνα της εκκλησίας έφτανε ακόμα και με γαυμένους τους δρόμους. Πρώτη στην Εκκλησία.

Αδύνατη και σιτή δεν σταματούσε να περιδιαβαίνει τους δρό-

μους του χωριού.

Το παραθυράκι της που φώτιζε τις νύκτες του χειμώνα ήταν μια παρηγοριά.

Αιωνία της η μνήμη.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΥΡΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Α.Θυμάμαι από τα παιδικά μου χρόνια ότι οι μανάδες του χωριού μαυροντυμένες και με μαύρο μαντήλι δεν φαινότουσαν νέες. Ακόμα και τον καιρό που θα μπορούσαν να αφήναν μια τέτοια εντύπωση δεν τις θυμάμαι νέες. Θαρρούσα πως πάντα ήταν γριές και αυτή η κατάσταση όχι μόνο δεν τους πήγαινε αλλά είχε γίνει στο τέλος και τίτλος τους.

Τα γερατειά της μάνας ταιριάζουν στο σύνολο της, στην έκφραση της, καθώς έβγαине από την πείρα της ζωής, από τις πίκρες της,

που, σε εκείνα τα δύσκολα χρόνια, σφράγιζαν τη μορφή της μάνας περισσότερο από τις χαρές. Και το μάτι της, όσο και να χαμογελούσε για χάρη των άλλων, όσο και να σκέπαζε τη καρδιά, και με όσα έμεναν μέσα στη καρδιά (με κρεμασμένους εκεί τους πόνους) στεγνό έδειχνε, από τη συνήθεια.

Φέρνω στο νου μου την εικόνα που είχα δει σε πολλά σπίτια όταν η μάνα άναβε το καντήλι στο εικονοστάσι, αμίλητη, με τρέμουλο, με ένα απίθανο ψυθιριστικό πέπλο πάνω στα χεί-

λη της. Ξανάκανε το σταυρό της και με κατεβασμένα τα μάτια της ξεμάκραινε λίγο-λίγο με εκείνη την απερίγραπτη διάθεση, που δίνει η ευλάβεια στις κινήσεις των πιο απλών ανθρώπων. Είχα την εντύπωση πως οι μανάδες γνωριζόντουσαν με την Παναγία από πολλά χρόνια. Νόμιζα ότι πάντα κάτι της έλεγαν κάτι της εκμυστηρευόντουσαν, κάτι της ζητούσαν, χωρίς να την κοιτάζουν κατά πρόσωπο, από σεβασμό. Σήκωναν μόνο τη σκούρα όψη τους στο σκούρο εικόνισμα, για δευτερόλε-

πτα την έβλεπαν με το βλέφος στην αγκαλιά, επικοινωνούσαν μαζί της σαν μάνα με μάνα και αμέσως χαμήλωναν το κεφάλι κάνοντας μια βαθύτατη υπόκλιση.

Από τότε κάθε φορά που βρίσκομαι αγνάντια σε κανδήλι θυμάμαι εκείνες τις μανάδες με τη «γερασμένη» όψη και την δυνατή θρησκευτική πίστη.

Β. Στην περιοχή μας τη γιαγιά, την μάνα της μάνας ή του πατέρα τη λέγανε «ΚΥΡΑ». Έχω ακόμα μπροστά στα μάτια μου την εικόνα της κυράς του χωριού.

Ψηλόσωμη ή και μικροκαμωμένη, με μακριά φουστάνια και γιουρντι, ξερακιανή, μαυριδερή με όψη αυστηρή. Τα εγγόνια την αγαπούσαν, τη σεβόντουσαν και την φοβόντουσαν. Δεν ήταν κακιά, αλλά έδειχνε την αγάπη της στα εγγόνια πάντα με ετ' άγριο. Όταν η μάνα απουσίαζε από το σπίτι για θέρο ή ελιές στο κάμπο, η Κυρά φρόντιζε τα μικρά εγγόνια, τους ετοίμαζε το πρωινό κρασόψωμο και το φαί της ημέρας και λειτουργούσε το νοικοκυριό.

N.A.Δ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 1991

Έρχονταν Χριστούγεννα του 1991. Στο μυαλό μας κλωθογύριζε η ιδέα να περάσουμε και αυτή τη χρονιά τις γιορτές στο χωριό. Είχαμε κατέβει την προηγούμενη και είχαμε περάσει πολύ όμορφα, με μεγάλη παρέα κι ένα χιονάκι ελαφρύ ανήμερα των Χριστουγέννων να μας ζωγραφίζει το τοπίο λευκό. Στη γιορτή του φίλου μας Σπύρου στις 12 Δεκεμβρίου στο σπίτι του, είπαμε ότι σκεφτόμασταν να κατέβουμε στο χωριό. Την ίδια στιγμή ο εορτάζων με την οικογένειά του και τα πεθερικά του δήλωσαν συμμετοχή. Αρχίσαμε σιγά-σιγά να προγραμματιζόμαστε.

Ο καιρός ήταν καλός, κάτι έλεγε η ΕΜΥ για κακοκαιρία αλλά ποιος έδινε σημασία. Μια μέρα πριν κλείσουν τα σχολεία, φορτωμένοι προμήθειες, μαζί με τα παιδιά μας, αναχωρήσαμε. Φτάνοντας στην Τρίπολη, το σκηνικό άρχισε να αλλάζει. Ομίχλη, ψιλό νερόχιονο αλλά εμείς απόηχοι, τραγουδούσαμε Χριστουγεννιάτικα και προχωρούσαμε.

Πριν από εμάς είχε φτάσει ο αξέχαστος πατριώτης μας (γιατί δικαιούται τον τίτλο αν και Μακεδόνας) Πέτρος Κυριαζής με τη γυναίκα του και τα εγγόνια του. Πέσαμε με τα μούτρα στις δουλειές. Ο Μιχάλης να ανάβει τις φωτιές, να κόβει ξύλα, εγώ να καθαρίζω, τα παιδιά στη γύρα της ελευθερίας. Επέστρεψαν και μας είπαν ότι είχαν έρθει οι φίλοι τους, οι οικογένειες του Κώστα Παπαμιχαλόπουλου και του Νίκου Ζώταλη.

Το σπίτι ζεστάθηκε και έτσι την άλλη μέρα άρχισε η Χριστουγεννιάτικη διακοσμηση. Με το αγροτικό αυτοκίνητο, ο Κυριαζής με το Μιχάλη και στην καρότσα τα παιδιά έφυγαν για το Τούμπαλι. Η ομίχλη άρχισε να πυκνώνει και βιαστικά έκοψαν μερικά ελατοκλώναρα και ου(μελ)ά και επέστρεψαν.

Φορώντας ζεστά ρούχα, γάντια και σκουφάκια, συστάθηκε η ομάδα των καλαντάδων. Βαγγελίτσα, Ευγενία, Ανδριάννα, Κώστας, Νίκη, Ιωάννα, Αντώνης και Μαργαρίτα. Η μελόντικα και τα τριγωνάκια αντιλαλούσαν στους άδειους δρόμους του χωριού. Η απόλυτη ησυχία έσπαγε από τις παιδικές φωνές. Ευχάριστο ξάφνιασμα για τους λιγοστούς κατοίκους που τότε ήταν περίπου είκοσι οικογένειες. Φτάνοντας στο σπίτι της θείας-Κατερίνας της Ζυγούραινας τους άνοιξε την πόρτα η ίδια και τα έβαλε κάτω από τα εικονίσματα, όπως παλιά, για να τα πούνε. Για μια στιγμή όμως άλλαξε γνώμη. "Ελάτε εδώ καμάρια μου. Πέστε τα εδώ στα εγγόνια μου που είναι μακριά" τους είπε και τους έβαλε στη σάλα, μπροστά σε ένα καθρέφτη που ήταν καλυμμένος από τις φωτογραφίες των παιδιών και των εγγονών της στην Αμερική και τον Καναδά. "Αχ, αυτά για μένα είναι Χριστός και παρηγοριά" μονολογούσε όταν τα φίλεψε μελομακάρονα και τα ασήμωνε με Καναδέζικα δολάρια.

Τα φώτα άρχισαν να πληθαίνουν μόλις σκοτεινιάσε. Νέες αφίξεις από την Αθήνα. Παραμονή το βράδυ βρεθήκαμε μια μεγάλη παρέα στο σπίτι του Κυριαζή. Οι δυο μαντεμένιες ξυλόσομπες σμαλτω-

μένες με περίτεχνα σχέδια από τη Θεσσαλονίκη απέδιδαν μια τόσο γλυκιά ζέση. Η κυρά-Ευγενία στην κουζίνα της και τι δεν μας πρόσφερε. Η τραπεζαρία στρώθηκε και βρεθήκαμε 20 άτομα. Οικογένεια Σοφρώνη, με τον πατέρα του Σπύρου, οικογένεια Νίκου Ζώταλη, Μιχάλη Δούνια, Τάσος Παρδάλης. Τα μικρά μας έκαναν την έκπληξη. Με ό,τι ρούχα βρήκαν (διέλυσαν τις ντουλάπες της κυρά Ευγενίας) ντύθηκαν μάγοι, ποιμένες, Αγία Οικογένεια και αυτοσχεδιάζοντας μας αναπαράστησαν την ιστορία της Γέννησης. Ο καημένος ο Αντώνης εκτέλεσε διπλό ρόλο, του γαϊδαράκου που κουβαλούσε την επίτοκο Μαρία και του Μάγου. Το θείο Βρέφος, ο Αντωνάκης του Ζώταλη βρέθηκε μέσα στο μπακιρένιο μαγκάλι εν είδη φάνης. Συγκινητικές στιγμές, σπικωθήκαμε όλοι και αρχίσαμε να τραγουδάμε Χριστουγεννιάτικα. Μια φωνή ξεχώρισε για τη δύναμή της και το τέμπο της. Ήταν ο πατέρας του Σπύρου, ερασιτέχνης τενόρος της Λυρικής. Όλοι θέλαμε να παρατήνουμε την παραμονή μας, αλλά είχαμε πρωινό ξύπνημα για την Εκκλησία.

Στις 6 το πρωί χτυπάει η καμπάνα. Βγαίνοντας έξω ο βοριάς μας χτύπησε στα μάγουλα τόσο που πονέσαμε. Το εκκλησίασμα καμιά πενήντα άτομα. Μπαίνοντας μέσα σε πλημμύριζε μια γλυκιά θαλπωρή. Σκοτάδι ακόμη έξω, η μελωδική φωνή του παπά-Παναγιώτη μας καλούσε "Δεύτε πάντες οι πιστοί, που εγεννήθη ο Σωτήρ". Τελείωσε η λειτουργία, ανταλλάξαμε ευχές και βγήκαμε έξω. Πυκνές νιφάδες χιονιού έρχονταν καταπάνω μας, παραδομένες στη δίνη του βοριά. Είχε ξεμερώσει αλλά από τη θύελλα δεν φωτιζό. "Εμπρός όλοι στο Καμαρινού για κονιάκ" πρότειναν οι γνωρίζοντες. Ανατρίχασα στην ιδέα του κονιάκ στις 7.30 το πρωί, αλλά ακολούθησα.

Τα παράθυρα είχαν θαμπώσει από την παγωνιά αλλά και από τους ατμούς του βραστού που είχε βάλει στην ξυλόσομπα, στη μέση του μαγαζιού ο μπάμπα-Καμαρινός. Στριμωχθήκαμε όλοι γύρω-γύρω από τη σόμπα σαν αχιίδες του ήλιου. Η θεία-Μαρίκα γλυκομίλητη και ακούραστη γύριζε το δίσκο με τα κονιάκ. Άπλωσα δειλά το χέρι. Κοίταξα τη Ρούλα, τη νύφη του μπάμπα-Καμαρινού, καμπίτισσα κι αυτή σαν εμένα μου έδωσε το σύνθημα "Μια και κάτω" μου έγνεψε. Κι όμως πίνεται. Οι μείον 8 το εξάμιση μέσα στο σώμα αυτόματα. Σε λίγο βρεθήκαμε με πιάτα γεμάτα ζωμό και κρέας. Τι μάλιστα ήταν ο συχωρεμένος. Ποιος σεφ και ποιος gourmet του έβγαине στο βραστό, στο σαγανάκι και σε τόσα ακόμα!

Δυναμωμένοι και με κέφι φύγαμε για τα σπίτια μας. Το χιόνι είχε απλώσει παντού το υφάδι του. Το μεσημέρι βρεθήκαμε όλη η παρέα στο σπίτι μας. Γαλοπούλα, ζυμωτό ψωμί και κρασί του πεθερού μου του κυρ-Αντώνη του Μαχαργιά. Όλες οι φωτιές στο full σε κάναμε να ξεχνάς το κρύο έξω. Μπαίνοντας μέσα η ξαδέρφη μας το Καλομοιράκι πέταξε το παλτό της που από μαύρο είχε γί-

νει άσπρο και με το γνωστό της ύφος μας έβαλε τις φωνές: "Βρε κλείστε καμιά φωτιά! Θα βγάλουμε και τα σώβρακα" αλλά αμέσως κατάπιε την γλώσσα της γιατί η παρουσία του Παπά την έφερε στην τάξη. Η θεία φωνή του μακαρίτη Γιώργου Σοφρώνη μας ανέβαζε στις σκάλες του ουρανού. Και τι δεν μας τραγούδησε. Τα παιδιά μέσα-έξω πανηγύριζαν κάθε λίγο που αυξανόταν το ύψος του χιονιού. Το αόγευμα στην παρέα μας προστέθηκε η οικογένεια του Βασίλη Παράσχη.

Άρχισαν οι ιστορίες γύρω από το τζάκι για αλλοτινές εποχές, για άλλα Χριστούγεννα με ήρωες πρόσωπα που δεν ζούσαν πια. Νύχτωνε και το χιόνι έπεφτε ακατάπαυστα. Η παρέα άρχισε σιγά-σιγά να σκορπά και όλοι βγαίνοντας έξω και γνωρίζοντας τα σημάδια του ουρανού, έλεγαν ότι θα ξημέρωνε χειρότερη μέρα.

Έτσι κι έγινε. Την άλλη μέρα είχαμε 30 πόντους χιόνι. Το είχε στρώσει για καλά όλη τη νύχτα και συνέχιζε. Κάποιοι τολμηροί έβαλαν αλυσίδες στα αυτοκίνητα τους κι έφυγαν. Μείναμε λίγοι πάλι αλλά αποφασισμένοι να το απολαύσουμε. Οι χιονάνθρωποι είχαν γίνει περισσότεροι από εμάς. Τα μικρά δεν έκαναν άλλη δουλειά. Κόπηκε το ρεύμα το μεσημέρι και βέβαια το τηλέφωνο. Μαζευθήκαμε το αόγευμα στο μαγαζί της Χάρης. Με τη λάμπα του πετρελαίου να φωτίζει το χώρο, οι κουραμπιέδες και το λικέρ τριαντάφυλλο έδιναν και έπαιρναν.

Ξαφνικά σαν κάτι να άστραψε μέσα στο μαγαζί. Είχε έρθει το ρεύμα και όπως άλλαξε απότομα από το λίγο φως στο δυνατότερο εκείνα τα ταψιά της Χάρης που κρέμονταν στους τοίχους, από το πολύ γυάλισμα αντιφέγγιζαν σαν καθρέφτες. Το ντριν του τηλεφώνου μας επανέφερε οριστικά στον πολιτισμό.

Η απορία στο πρόσωπο του Μαστρογιάννη μας φόβισε: "Τι λες μωρή, ο πατέρας σου έφυγε από την παραμονή από το χωριό". Ανέλαβε η Χάρη τη συνεννόηση. Δεν ήταν και πολύ του savoir vivre ο μακαρίτης. Ήταν η κόρη του μπάμπα-Γιάννη του Παυλάκη που αγωνιούσε για τον πατέρα της. Όλοι στο χωριό ξέραμε ότι το πρωί της παραμονής ο μπάμπα-Γιάννης έφυγε για την Αθήνα με ταξί. Η κόρη του γεμάτη αγωνία τον αναζητούσε, γιατί ο Δριβάκης, ο ταξιτζής, την ειδοποίησε πως δεν μπόρεσε να ανέβει στην Κρεμαστή.

Της υποσχεθήκαμε πως την επαύριο θα πηγαίναμε να τον αναζητήσουμε. Στο μυαλό μας περνούσαν άσχημες σκέψεις. Μόνο ο Παναγιώτης ο Τζάκας μας καθυσέχαζε. "Βρε ξέρετε τι θηρίο είναι ο Κουφογιάννης!"

Οι δρόμοι αδιάβατοι πλέον, φτάσαμε στο σπίτι με δυσκολία. Χιονίζει-χιονίζει ακατάπαυστα. Ξημερώσαμε μέσα σε χιονοθύελλα. Είχαμε ξεπεράσει τους πενήντα πόντους. Τα ζώα είχαν λουφάξει. Άγνωστα πουλιά γύριζαν γύρω από το σπίτι. Τρίψαμε ψίκουλα και τα βάλαμε σε ταψιά πάνω στο χιόνι. Αμέσως με κάθετες πτήσεις έγιναν ανάρπαστα.

Ο Μιχάλης είχε υποσχεθεί ότι, καθότι συγγενής, θα πήγαινε σε αναζήτηση του θείου του, του μπάμπα-Γιάννη. Φτιάξαμε ένα καλάθι με τρόφιμα, εγώ πήρα και το πιεσόμετρο για καλό ή κακό και κάμποσα φάρμακα αμέσου βοήθειας, αφήσαμε

μόνο τα μάτια μας ακάλυπτα και ξεκινήσαμε με δυο μαγκούρες κι ένα φτυάρι.

Η πρόθεση καλή αλλά ήταν αδύνατον να προχωρήσουμε. Δεν φαινόταν δρόμος, μάντρες, γκρεμοί. Όλα ένα απόλυτο λευκό. Ο πιστός μας σκύλος ο Τραχήλης, που έμενε μαζί μας, μας ακολουθούσε. Μπροστά μας μεγαλείο της φύσης ξετυλίχτηκε. Ο σκύλος μας με το σώμα του μας άνοιγε δρόμο. Ποιος ξέρει με τι άλλες αισθήσεις και δυνάμεις έχει προικίσει τα ζωντανά ο Θεός. Κάναμε τρία τέταρτα για να φτάσουμε στην πίσω γειτονιά. Το σπινθηρό στο χιόνι.

Ο καπνός από την καμινάδα μας έστειλε το πρώτο μήνυμα ζωής. Το δεύτερο ήταν ισχυρότερο του πρώτου. Φτάνοντας στην πόρτα ακούσαμε τη γέριχη του φωνή να τραγουδά: "Εσείς βουνά μου πράσινα, βουνά μου χιονισμένα". Ο αγαπητός γέροντας αποκλεισμένος προσδοκούσε την άνοιξη. Με ένα φτυάρι ξελακκώσαμε την πόρτα κι αρχίσαμε να φωνάζουμε στον μπάμπα-Γιάννη επί ματαίω. Δικαιολογούσε το παρανόμι του. Αρχίσαμε να χτυπάμε τα παράθυρα και κάποια στιγμή μας άκουσε. "Βρε διάβολοι που βρεθήκατε εδώ;" ήταν το καλωσόρισμα.

"Μπάμπα-Γιάννη είσαι καλά; Πως περνάς;" Μπήκαμε στη γωνιά. Η σόμπα έκαιγε με την πόρτα της ανοιχτή. "Γιατί δεν την κλείνεις;" ρωτήσαμε. "Σιγά μην ανάβω και το φως! Έτσι και πυρώνομαι και γλέπω. Βαστάω πισινή κάτι χρηματάκια που έχω για τα γεράματά μου". Ήταν ήδη υπερήλικας αλλά κάτι ήξερε γιατί έζησε πολλά χρόνια ακόμη.

"Καλά και τι έτρωγες αυτές τις ημέρες;" τον ρώτησα. Μας οδήγησε στη σάλα-καταψύκτη. Από το ταβάνι κρεμόταν ένα μισό αρνί. "Να! κόβω και στο τηγάνι. Καθίστε να σας φτιάξω ένα μεζέ. Το είχα για την Αθήνα αλλά αφού κλείστηκα, το έβαλα μπρος". Σκεφτόμουν τι άδικο είχα φέρει τα φάρμακα, την άνοστη γαλοπούλα και τα γιαούρτια. Φεύγοντας ακούσαμε κάτι νιαουρίσματα από το μέσα δωμάτιο. "Μπάμπα-Γιάννη έχεις γάτες;" "Οχι μωρέ, μία της γειτονιάς είναι και το βράδυ των Χριστουγέννων που είδα τον καιρό και βγήκα έξω για να βάλω μέσα ξύλα την βρήκα στην τρακάδα να γεννάει 4 γατσίδια. Την μάζεψα τη μαύρη. Κρίμα δεν ήταν; Γεννήθηκαν κι αυτά με τον Χριστό μας. Να την αφήνα έξω;" Τα πάντα εν σοφία εποίησε ο Μεγαλοδύναμος. Φύγαμε έχοντας πάρει μαθήματα ζωής, ανθρωπιάς κι ελπίδας.

Το χιόνι συνέχισε να πέφτει άλλες δυο μέρες. Εδέησε ο Θεός και η Νομαρχία άνοιξε το δρόμο μετά από πέντε μέρες αποκλεισμού. Φύγαμε βιαστικά, αφήνοντας ό,τι τρόφιμα είχαμε κάτω από την καμάρια για τα αδέσποτα ζώα. Αφήσαμε το σπίτι με ανοιχτά παραθυρόφυλλα χωμένα μέσα στο χιόνι και με τη στέγη περιτριγυρισμένη με κρυστάλλινη δαντέλα που ακτινοβολούσε στον απειλητικό ήλιο που είχε ξεπροβάλλει μετά από τόσες μέρες.

Πίσω από το γκρέιτερ μια ουρά αυτοκινήτων, έφευγε από το χωριό με λυπημένους επιβάτες, μιας και είχαν ζήσει τόσες ωραίες ημέρες και γύριζαν στην Αθήνα να προλάβουν τα ρεβεγιόν της Πρωτοχρονιάς.

Παναγιώτα Στρατάκου-Δούνια

Ενημέρωση για τις Ανεμογεννήτριες (Α/Γ) στην περιοχή μας

Α' Την 07.11.2011 με αριθμό κατάθεσης 7744/2011 ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας (ΣτΕ) κατατέθηκε αίτηση των συλλόγων "ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ" «ΕΛΛΗΤΟΣ» και κατοίκων Κοινότητας για την ακύρωση της υπ αριθ 32/14.02.2011 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου με θέμα: «Εγκριση Περιβαλλοντικών Όρων Αιολικού σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) ισχύος 22ΜW και των συνοδών έργων στη θέση «Μαραντζάκι - Πυργάκι του Δήμου Νότιας Κυνουρίας, Πρώην Δήμου Λεωνιδίου του Νομού Αρκαδίας και του Δήμου Μονεμβασιάς, πρώην Δήμου Ζάρακα του Νομού Λακωνίας.»

Β' Την 16.12.11 κατατέθηκε στο ΣτΕ αίτηση ακύρωσης της απόφασης τροποποίησης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) για εγκατάσταση ανεμογεννητριών στο "Μπελεχέρι" περιοχή NATURA. (Αιτούντες: μέλη ορειβατικών Συλλόγων περιοχής και συλλόγου ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ)

Γ' Οι αποφάσεις έγκρισης μελετών για εγκατάσταση Ανεμογεννητριών στη "Τούρλα", "Χιονοβούνι", ακυρώθηκαν από το ΣτΕ.

- Την εξέλιξη των θεμάτων Α/Γ παρακολουθεί - συντονίζει ο κος Νικ. Δούνιας.

Τώρα που μπήκα στον χορό να τραγουδήσω θέλω...

Η Κρεμαστή ανέκαθεν κατείχε σημαντική και πλούσια μουσικοχορευτική παράδοση ανάμεσα στα ζαρακιτοχώρια. Ήταν ένα χωριό με πάρα πολλές ζυγίες (βιολί, λαούτο) όπως επίσης ο Αϊ-Δημήτρης, Γκιότσαλι, Κυπαρίσσι και Γέρακας. Απ' το χωριό πέρασαν πολλοί οργανοπαίχτες. Στο βιολί ο μπαρμπα-Παναγιώτης ο Νιοφώτης, ο μπαρμπα-Τάσος ο Καραβάνας, ο μπαρμπα-Γιώργης ο Παράσχος, ο μπαρμπα-Νίκος ο Σπόρτης. Στο λαούτο ο μπαρμπα-Χρηστομεγιάς, ο μπαρμπα-Παντελής. Επίσης απ' το χωριό και γενικότερα απ' όλο τον Ζάρακα πέρασε το ένα και μοναδικό κλαρίνο που έκανε ποτέ την εμφάνισή του, του μπαρμπα-Χρήστου του Σπόρτη.

Οι Κρεμασιώτες κι οι Κρεμασιώτισσες φημίζονταν επίσης για τον χορό και το τραγούδι τους. Έντονο χορευτικό ταμπεράμεντο με πολλές φιγούρες και τσαλίμια και γρήγορες κοφτές κινήσεις χαρακτήριζαν τον κρεμασιώτικο χορό. Οι Κρεμασιώτες χόρευαν κυρίως συρτό στο οποίο ήταν δεξιότεχνες, θυμαριώτικο για τους μερακλήδες, πηδηχτό στα τρία, τσακωνικό και τσάμικο. Τσάμικο ήξεραν λίγοι και συνήθως ήταν καλοί χορευτές. Ένας από τους τελευταίους καλούς χορευτές του τσάμικου ήταν ο Λεωνίδα ο Ταμπάκος (Μπαρμπουνής) που χόρευε «να σαν τα νιάτα δυο φορές». Γενικώς το τσάμικο ήταν παραγκωνισμένο και ενδιφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι πολλά τραγούδια στον σκοπό του τσάμικου οι Κρεμασιώτες τα τραγουδούσαν αργά και τα ενέτασσαν στα κλέφτικα του τραπεζιού επειδή δεν μπορούσαν να πιάσουν εύκολα τον ρυθμό λόγω του γεγονότος ότι δεν χόρευαν συχνά τσάμικα!

Επίσης πολλοί καλλίφωνοι Κρεμασιώτες επιδίδονταν στο τραγούδι. Παντού σε κάθε σημείο του χωριού και πάντοτε θα ακουγόταν μια φωνή να τραγουδά παλιά τραγούδια, ξεχασμένα τώρα σαν να έχουν βυθιστεί στην δίνη της λήθης και του χρόνου. Κάθε στιγμή της καθημερινής ζωής των Κρεμασιωτών δεν ήταν εννοείται χαρούμενη αλλά διασκέδαζαν τα βάσανα και τις πίκρες με το τραγούδι. Ακόμα και το μοιρολόι στα χείλη των γυναικών ήταν παρηγοριά για τις ψυχές αυτών που έμεναν πίσω κι έκλαιγαν τον χαμό του αγαπημένου τους προσώπου. Οι γλεντζέδες του χωριού στις ταβέρνες και στα μαγαζιά της πλατείας έπιαναν κι έλεγαν τραγούδια που ακόμα και φοβεροί τραγουδιστές σήμερα αδυνατούν να τα ερμηνεύσουν. Αμανέδες, αργά κλέφτικα του τραπεζιού, του χορού τραγούδια και ξαφνικά μια οίνοποσία μεταβαλλόταν σε ξέφρενο γλέντι με χορό ως το πρωί και τραγούδι χωρίς την συνοδεία οργάνων, «με το στόμα» όπως έλεγαν. Επίσης, οι νυχτερινές συνάξεις σε σπίτια, οι λεγόμενες βεγγέρες, είχαν συνήθως ίδια κατάληξη.

Άλλο ένα χαρακτηριστικό ήταν η έντονη ποιητική και σκωπτική διάθεση των ανθρώπων του χωριού. Κάθε γεγονός αξιοσημείωτου ενδιαφέροντος για την κοινωνία της Κρεμαστής γινόταν κατευθείαν τραγούδι κι έμενε πλέον αδιάψευστο τεκμήριο στη μνήμη των γεροντότερων και των

απογόνων τους για να θυμούνται τα καμώματα και τις πράξεις των πρωταγωνιστών του συμβάντος που διακωμωδούσε το τραγούδι. Έτσι βγήκαν τραγούδια όπως «στις είκοσι του Δεκεμβριού» που διακωμωδούσε τον αποκλεισμό κ' την διάσωση του Μιχάλη Χαραμή στο Αλαμάνι, «στο στενό στο Λιβαδάκι» για την κλοπή της Φιλίας από τον Μάκη, «πέρα 'κει μες στην Λιοφάτα» για την κλοπή της Κυριάκας από τους Μαρινιώτες, «τέσσερα πορτοκάλια», κλπ... Πολλές Κρεμασιώτισσες και κυρίως οι Βρυσιώτισσες ήταν πραγματικά ταλέντα με φοβερές επιδόσεις στην ερμηνεία και στην σύνθεση διστίχων. Σκαρώνανε μαντινάδες επιτόπου και αφού τους έβαζαν μουσική τις τραγουδούσαν συνήθως με υπονοούμενο στα χοροστάσια. Για παράδειγμα ένας νέος αγάπαγε μια κοπέλα κι αυτή δεν τον ήθελε και τότε πάνω στον χορό και στο τραγούδι η μαντιναδοπλέχτρα που ήξερε τα κουτσομπολιά της ρούγας και διάβαζε τα μάτια των ανθρώπων είπε:

Του μπαρμπουνιού τα κόκκαλα να κάτσουν στο λαιμό σου
αφού δεν μου 'δωκες φιλή από το μαγουλό σου.
Κόψε κλώνι βασιλικό και μέτρησε τα φύλλα
και μέτρησε και τον καιρό που με παιδεύεις σκύλα.

Δυο νέοι αγαπιόντουσαν αλλά η μάνα της κόρης δεν τον ήθελεν τον νιο και το έδειχνε και στους συγχωριανούς. Ήταν γνωστά όλα αυτά στη γειτονιά και είπαν τότε:

Η μάνα σου είναι μια τρελή κι όπου με δει με βρίζει
κι όταν με βλέπει με πολλούς τότε με φοβερίζει.

Υπήρχαν περιπτώσεις που η μάνα του νέου δεν ήθελε την κόρη για νύφη και έτσι βγήκε στο λεπτό η μαντινάδα από την θεία-Χρυσούλα Μουσκαπίλαινα:

Θέλει δεν θέλει η μάνα σου νύφη θα με φωνάξει
και πεθερά θα την ειπώ να σκάσει να πλαντάξει.

Άλλες φορές μαντινάδες λέγονταν για αγάπες κρυφές, μουσικές που δεν έπρεπε να φανερωθούν για τον φόβο της γονικής τιμωρίας που δεν επιθυμούσαν το ταίρι του παιδιού τους είτε λόγω φτώχειας, είτε λόγω έχθρας οικογενειών, κλπ., όπως:

Αν θέλεις ν' αγαπιόμαστε κρυφά από τους γειτόνους
βάνε μπλιά στην πόρτα σου να κρύβομαι στους κλώνους.
Στο παρεθύρι κάθεται και μήλο καθαρίζεις
και κόβεις το χεράκι σου κι εμένα δαιμονίζεις.

Πανηγύρια. Μεγάλες μέρες για τους Κρεμασιώτες οι μέρες πανηγυριών. Χαρά σε κάθε σπίτι που δεν είχε λύπη. Πολλές οι δουλειές και οι δυσκολίες εκείνα τα χρόνια άρα λίγες στιγμές χαράς αποζητούσαν οι άνθρωποι και τις έβρι-

σκαν στα πανηγύρια. Από νωρίς οι γυναίκες ετοιμάζονταν. Φορούσαν την επίσημη φορεσιά τους, το γιουρντί με το κόκκινο γαϊτάνι, το καλό τους το τσεμπέρι, την ολοκέντητη ποδιά για να βγουν στο σιργιάνι. Ήταν οι κατάλληλες μέρες ώστε να γίνουν προξενιά και να γεννηθούν έρωτες. Γι' αυτό και οι ανύπαντρες έκαναν την καλύτερη δυνατή εμφάνιση. Και οι άντρες έβλεπαν ποια τους άρεσε του καθενός και από την επόμενη κιόλας μέρα έφταναν τα προξενιά στο σπίτι της κόρης. Χαρακτηριστικό ήταν ότι τηρούσαν σειρά προτεραιότητας ανάμεσα στις κόρες της οικογένειας. Πρώτη εμφάνιζαν την μεγαλύτερη αδερφή ώστε να παντρευτεί και να μην μείνει ανύπαντρη. Αφού τακτοποιούσαν αυτήν, σειρά είχε η επόμενη, κοκ.

Πανηγύρια στην Κρεμαστή πολλά. Πρώτο πανηγύρι την ημέρα εορτασμού του Αγιοργίου στο ξωκλήσι που έχτισε ο μπαρμπα-Γάννης ο Μανούσος του Κοταρά. Δυστυχώς σταμάτησε να γίνεται. Άλλο πανηγύρι τις 8 Μαΐου του Αγίου του Θεολόγου. Πήγαιναν από την προηγούμενη μέρα να παρακολουθήσουν τον εσπερινό στο γραφικό ξωκλήσι του Αγίου στο Λαμποκάμπι στα ριζά του Γαϊδουροβουνιού με όλο το κουμάντο τους φορτωμένο στα μουλάρια και τα γαϊδούρια (φαγητά, κρασιά, σαίσματα για τον ύπνο) και διανυκτέρευαν εκεί στην εξοχή. Την άλλη μέρα, ημέρα εορτασμού της μνήμης του Αγίου Ιωάννου, μετά την παρακολούθηση της κατανυκτικής λειτουργίας ακολουθούσε φαγοπότη και γλέντι με την συνοδεία οργάνων μέχρι την δύση του ηλίου. Στις 14-15 Αυγούστου είχαν το πανηγύρι της Παναγίας. Το μεγαλύτερο πανηγύρι της Κρεμαστής γινόταν όμως στα Εννιάμερα της Παναγίας όπου γιορτάζει η μητρόπολη του χωριού αφιερωμένη στην Κοίμηση της Θεοτόκου. Τριήμερο γλέντι! Παραμονή, ανήμερα και την επόμενη μέρα. 23-24-25 Αυγούστου. Παντού χοροί σε κάθε σημείο του χωριού. Αμέτρητα τα χοροστάσια. Κάθε μαγαζί διοργάνωνε το δικό του πανηγύρι είτε με όργανα, είτε με γραμμόφωνο όποιος είχε αυτή την πολυτέλεια. Παντού ζυγίες, βιολί-λαούτο, όχι μόνο ντόπιες αλλά και από άλλα χωριά που δεν γιόρταζαν τα χωριά τους αυτή την μέρα. Στο κεντρικό χοροστάσι του χωριού κάθονταν στην μέση τα όργανα και γύρω τους έπιαναν χορό ο κόσμος. Πολύ παλιά τον χορό ξεκινούσε ο παπάς και οι γεροντότεροι και ακολουθούσαν οι υπόλοιποι. Πάντα πρώτος χορός συρτό. Αργότερα γίνονταν παρέες. Κάθε άντρας έπαιρνε τις γυναίκες του (συγγενείς, οικογενειακοί φίλοι, κλπ), έριχνε λεφτά στα όργανα παράγγελλε το τραγούδι του και τις χόρευε μία-μία. Καθεμιά που χόρευε πήγαινε στο τέλος και όταν ο άντρας τις χόρευε όλες τις γυναίκες του κύκλου έδινε την θέση του σε άλλον άντρα και πήγαινε στο τέλος. Οι υπόλοιποι χωριανοί κάθονταν γύρω και παρακολουθούσαν τον χορό να πλέκει και να πλέκει σαν γαϊτάνι μέχρι να έρθει η στιγμή να μπουν κι αυτοί μέσα στις δίπλες του και να παρասυρθούν στο ξεφάντωμα που υποδείκνυαν τα βιολιά και οι φωνές των διασκεδαστών...

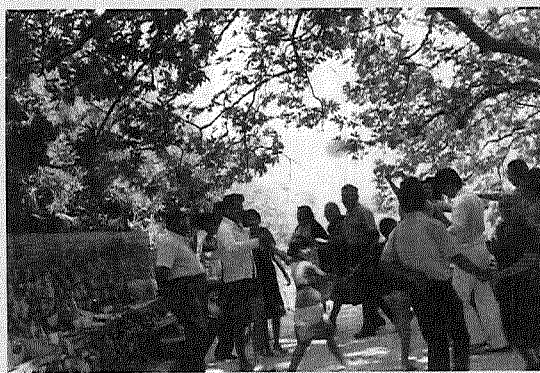
Ο Παναγιώτης Νιοφώτης (βιολί) και ο Παντελής Γκλιάτης (λαούτο) σε κάποιο παλιό γλέντι

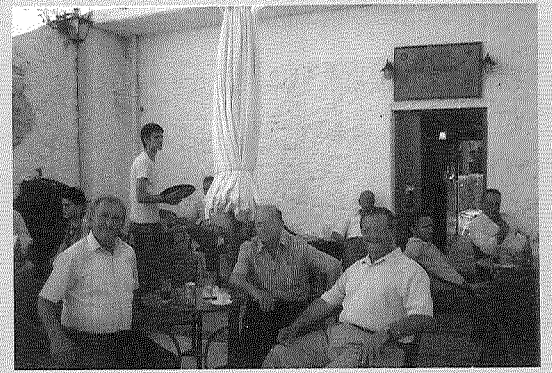
Κρεμασιώτες προσκυνητές στον Αγιάνη τον Θεολόγο στο Λαμποκάμπι

Χορός και τραγούδι «με το στόμα» στην γειτονιά της Σκάλας

Οικογενειακό γλέντι στα πλατάνια του Αϊ-Νικόλα

Τ' αδέρφια ξαναβρέθηκαν

Νίκος Μπαριάμης